

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἄπ. 1,10)

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΙΗ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 824 ²	Τοῦ ἁγίου Νικολάου Σάββατο 6 Δεκεμβρίου 2014 (2001)	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστίνος Ν. Καντιώτης

Προστάτης τῶν ἀδυνάτων

Καὶ πάλι, ἀγαπητοί μου, ἀνέτειλε ἡ **μεγάλη** **Κέορτῆ** τοῦ ἁγίου Νικολάου.

Τί νὰ ποῦμε σήμερα στὴν ἐορτῆ του; **Νὰ ἐγκωμιάσουμε τὶς ἀρετές του;** Νὰ ἐπαινέσουμε τὴν **ἐγκράτειά** του; Ὅπως λέει τὸ ἀπολυτικό του, ὑπῆρξε τῆς «ἐγκρατείας διδάσκαλος». Διότι ὄχι μόνο ὅταν ἦταν μέγας, ἀλλὰ καὶ ὅταν ἦταν βρέφος, στὴν ἀγκαλιὰ τῆς μάνας του, νήστευε τὸ γάλα καὶ δὲν θήλαζε. Νὰ ἐπαινέσουμε τὴν **πραότητά** του, ποὺ λέει πάλι τὸ ἀπολυτικό του ὅτι ὑπῆρξε «**εἰκόνα πραότητος**»; Στὶς ὕβρεις καὶ συκοφαντίες καὶ διανοητικὲς τῶν ἐχθρῶν του ἀπαντοῦσε μὲ μεγάλη πραότητα. Μᾶς διδάσκει, ὅτι κ' ἐμεῖς, ὅσες φορές ὕβριζόμεθα καὶ συκοφαντούμεθα στὸν κόσμον αὐτόν, πρέπει νὰ εἴμεθα πρᾶοι. Δὲν ὑπάρχει μεγαλύτερη δύναμις ἀπὸ τὴν πραότητα, μὲ τὴν ὁποία νικῶνται οἱ δαίμονες τῆς κολάσεως. Ἡ νὰ μιλήσουμε γιὰ τὴν **ἐλεημοσύνη** του, τὴ μεγάλη του ἐλεημοσύνη; Νύχτα πήγαινε στὰ φτωχὰ σπίτια καὶ ἄφηνε χρυσὰ νομίσματα, καὶ ἔσωσε ἔτσι ὑπάρξεις ἀπὸ τὸ βόρβορον καὶ τὴ διαφθορά. Ἡ νὰ μιλήσουμε γιὰ τὴν **πίστι**, τὴ μεγάλη καὶ ἀκλόνητη πίστι ποὺ εἶχε ὁ ἅγιος; Ὅταν ἡ Ἐκκλησία κινδύνευσε ἀπὸ τὴν αἵρεσι τοῦ Ἀρείου, ἔσπευσε στὴν πόλι τῆς Νικαίας κ' ἐκεῖ μαζί μὲ ἄλλους ἁγίους πατέρας συνετέλεσε στὸν θρίαμβο τῆς Ὁρθοδοξίας. Βέβαια ὁ ἅγιος Νικόλαος δὲν εἶχε τὴν εὐγλωττία τοῦ Μεγάλου Ἀθανασίου ἢ τὰ ἐπιχειρήματα τῶν ἄλλων πατέρων, γιὰτὶ ἦταν ἀγράμματος. Ἀλλὰ τί μὲ τοῦτο; Ὅταν ἄκουσε τὸν Ἀρειο νὰ βλασφημῇ τὸ Χριστό, αὐτὸς ὁ πρᾶος καὶ ταπεινὸς ἐξανέστη καί, ὅπως λέει ὁ βίος του, ἐρράπισε τὸν αἵρεσιάρχη γιὰ τὴ βλασφημία του. Καὶ εἶνε γιὰ μᾶς διδάγμα ὅτι, ὅσες φορές προσβάλλεται ὁ Θεός, πρέπει νὰ ἐξανιστάμεθα. Ἐμεῖς, ἀντιθέτως, ὅσες φορές προσβάλλεται τὸ ἐγώ μας, ὅσες φορές ἀδικούμεθα, ὕβριζόμεθα, προπηλακιζόμεθα, τότε ἐξοργιζόμεθα καὶ γι-

νόμεθα θηρία καὶ ἀπειλοῦμε τὸ σύμπαν· ἀλλ' ὅταν θίγεται καὶ βλασφημῆται ὁ Χριστός, τότε δείχνουμε ἀδιαφορία. Ἀντιθέτως ὁ ἅγιος· στὶς προσωπικὲς του προσβολὰς ἀπαντοῦσε μὲ πραότητα, ὅταν ὅμως ὕβριζετο ὁ Χριστὸς ἀπαντοῦσε μὲ σφοδρότητα· ἔτσι ράπισε τὸν Ἀρειο. Ἐμεῖς ἔχουμε περὶ πολλοῦ τὸ ἐγώ μας, ὄχι τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ, ὅπως ἐκεῖνος.

Ὁ ἅγιος Νικόλαος, δηλαδὴ, εἶνε σύνοψις ὅλων τῶν ἀρετῶν, **ἔκφρασις τῶν μακαρισμῶν τοῦ Χριστοῦ**, διότι στὸ πρόσωπό του ἐφαρμόσθησαν ὅλοι οἱ μακαρισμοὶ τοῦ Κυρίου (βλ. Ματθ. 5,1-12).

* * *

Ἄλλ' ἐδῶ, ἀγαπητοί μου, θέλω νὰ συμπληρώσω τώρα τὴν εἰκόνα τοῦ ἁγίου μὲ δύο λέξεις ποὺ θ' ἀποδείξουν, ὅτι ὁ ἅγιος Νικόλαος δὲν ἦταν μόνο ὁ ἐλεήμων καὶ ὁ πρᾶος καὶ ὁ πιστὸς καὶ ἀφωσιωμένος δοῦλος τοῦ Κυρίου, ἀλλὰ ὑπῆρξε ἀκόμα καὶ ὁ προστάτης φτωχῶν καὶ ἀδικουμένων, ὁ προστάτης ἀνθρώπων ποὺ τοὺς κατεδίωκαν οἱ ἰσχυροὶ τῆς ἡμέρας. Θ' ἀναφέρω ἓνα - δύο **παραδείγματα**, καὶ θὰ τελειώσω.

● Τὸ πρῶτο εἶνε, ὅτι στὴ μητρόπολί του, ἓνα πρῶι, ἔτρεξαν μὲ μαλλιά ξεπλεγμένα γυναῖκες ποὺ ἔκλαιγαν καὶ φώναζαν. Ἔπεσαν στὰ πόδια τοῦ ἁγίου Νικολάου καὶ ἔλεγον· Σῶσε μας!... Παρακαλοῦσαν νὰ τοὺς σώσῃ ὁ ἅγιος, γιὰτὶ συνέλαβαν τοὺς ἄνδρες των. Τοὺς ἔπιασαν, τοὺς ἔδεσαν, τοὺς πήγαν στὴ φυλακή, τοὺς καταδίκασαν σὲ θάνατο, κι ἀπὸ ὦρα σὲ ὦρα οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ θὰ ἐκτελοῦνταν· γι' αὐτὸ οἱ γυναῖκες τοὺς βρίσκονταν σὲ ἔξαλλη κατάστασι. Ὁ ἅγιος, μόλις ἄκουσε τὸ θλιβερὸ αὐτὸ ἄγγελμα, ἔσπευσε νὰ πάῃ στὴ φυλακή. Ἀλλὰ τὴν ὦρα ἐκεῖνη ἡ φυλακὴ ἦταν ἀδειανή, γιὰτὶ τοὺς εἶχαν πάρει δεμένους καὶ τοὺς εἶχαν ὀδηγήσει ἔξω στὰ χωράφια, γιὰ νὰ τοὺς ἐκτελέσουν. Ὁ ἅγιος καταλάβαινε τὸν κίνδυνον. Καί, ὁ γέρος αὐτός, ἔτρεξε σὰν παιδί καὶ ἔφτασε στὸν τόπον τῆς ἐκτελέσεως. Καὶ μόλις

πρόλαβε και πήρε από τα χέρια του δημίου το σπαθί, με το οποίο θα τους έσφαζαν τους άθώους εκείνους ανθρώπους. Και όχι μόνο αυτό, αλλά και ήλεγξε αυστηρά τον τύραννο της πόλεως και τον απείλησε, ότι θα τον καταγγείλη στον βασιλέα, στον Μέγα Κωνσταντίνο. Και ο τύραννος συναισθάνθηκε το άμαρτημά του, ταπεινώθηκε και μετανόησε. Γι' αυτό η Εκκλησία του ψάλλει: **«Ἔσωσας τοὺς ἀθώους ἐκ τοῦ θανάτου»** (Κοντάκ.).

● Μια περίπτωση αυτή σωτηρίας ανθρώπων. Ἄλλ' ὑπάρχει και ἄλλη. Στην εποχή του αγίου Κωνσταντίνου τρεις στρατιωτικοί, γενναῖοι και ἔνδοξοι στρατηγοί, που είχαν νικήσει βαρβάρους σε διάφορους πολέμους και μάχες κ' ἦταν το καύχημα της Βυζαντινῆς αυτοκρατορίας, οἱ τρεις αὐτοὶ στρατηγοὶ συκοφαντήθηκαν και διαβλήθηκαν ἀπὸ κακοὺς και μοχθηροὺς ἀνθρώπους. Τους συνέλαβαν, τους ἀφαίρεσαν τὰ ἀξιώματά τους, τους ἔρριξαν στὶς φυλακές, και κινδύνευαν ἀπὸ ὦρα σὲ ὦρα νὰ ἐκτελεστοῦν. Δὲν εἶχαν πλέον κανένα καταφύγιο παρὰ μόνο τὴν προστασία τοῦ ἀγίου Νικολάου. Και λέει ὁ βίος τοῦ ἀγίου, τὸν ὁποῖο πιστεύουμε, ὅτι τὴ νύχτα ἐπικαλέσθηκαν τὸν ἅγιο παρακαλώντας νὰ τοὺς προστατεύσει. Και τότε ἔγινε θαῦμα. Ποιό θαῦμα; Στὸν ὕπνο του ὁ αὐτοκράτωρ εἶδε ὄραμα. Εἶδε τὸν ἅγιο Νικόλαο νὰ τὸν ἐπιπλήττει και νὰ τοῦ λέη· «Τί ἔγκλημα πᾶς νὰ κάνης; Γιατί θέ'ς νὰ βάψης τὰ χέρια σου με τὸ αἷμα τῶν ἀθῶων; Αὐτοὶ οἱ τρεῖς στρατηγοί, που εἶνε ἔτοιμοι νὰ ἐκτελεστοῦν, αὐτοὶ οἱ τρεῖς εἶνε ἄνθρωποι ἀθῶοι· και πρέπει νὰ τοὺς ἐλευθερώσης. Μὴν πραγματοποιήσης αὐτὰ που σκέπτεσαι». Πράγματι, ὅταν ξύπνησε ὁ αὐτοκράτωρ, κάλεσε ἀμέσως τὸν στρατοπεδάρχη, ἔλαβε πληροφορίες γιὰ τοὺς ὑποδίκους, διαπίστωσε ὅτι εἶνε ἀθῶοι, και ἔτσι **ἐλευθέρωσε τοὺς τρεῖς ἐκείνους στρατηγούς**· οἱ ὁποῖοι, γεμᾶτοι χαρὰ και ἀγαλλίασι, ἔσπευσαν νὰ ἐκφράσουν τὶς εὐχαριστίες τους στὸν ἅγιο που τοὺς ἐλευθέρωσε.

—Μπα! θα πήτε, παλιὰ πράγματα αὐτά, παλιές ἱστορίες. Αὐτὰ ἦταν γιὰ «τῷ καιρῷ ἐκείνῳ»...

Ἦχι, ἀγαπητοί μου! Ἦχι «τῷ καιρῷ ἐκείνῳ». Και σήμερα και αὔριο και μεθαύριο και πάντοτε και μέχρι ὅτου ἀνατέλλουν τὰ ἄστρα και τρέχουν οἱ ποταμοὶ και τὰ δέντρα γεμίζουν ἀπὸ φύλλα, ἔως ὅτου ὁ ἥλιος και ἡ σελήνη ἀνατέλλουν στὸν ὀρίζοντα, τὰ θαύματα τοῦ ἀγίου εἶνε ὑπαρκτά· δὲν εἶνε μυθῶδη πράγματα.

● Θα σᾶς διηγηθῶ λοιπὸν και ἓνα τελευταῖο. Πότε ἔγινε; Ἦγινε **στὴν Κοζάνη τὸ 1944**, στὰ χρόνια ἐκεῖνα, τὰ φοβερὰ χρόνια τῆς σκλαβιάς τοῦ ἔθνους μας. Κακοὶ τότε και διεφθαρμένοι ἄνθρωποι, ἔπιασαν παρακαλῶ **τριακόσους ἀνθρώπους** και τοὺς ἔρριξαν στὴ φυλακή. Και ἔγινε κλάμα και θρήνος. Γυναῖκες ἄντρες παιδιὰ ἔκλαιγαν, γιατί ἦταν πλέον βεβαία ἡ ἐκτέλεσί τους. Και ξημέρωσε στὴν Κοζάνη, τὴν πόλι τοῦ ἀγίου Νικολάου, που ἔχει ναὸ τοῦ Ἁγίου Νικολάου, ξημέρωσε πολὺ λυπηρὰ ἢ ἡμέρα αὐτὴ τοῦ ἀγίου Νικολάου. Και οἱ καμπάνες τοῦ Ἁγίου Νικολάου χτυποῦσαν λυπητερά, σὰν νὰ ἦταν Μεγάλη Παρασκευή. Ἦμουν τότε, με ἀξίωσε ὁ Θεὸς νὰ εἶμαι, ἱεροκήρυξ Κοζάνης. Και ἀνέβηκα στὸν ἄμβωνα γεμᾶτος δάκρυα. Και εἶπα· «Σήμερα ὁ ἅγιος Νικόλαος δὲν ἑορτάζει. Πέστε στὰ γόνата, πέστε στὰ γόνата μικροὶ και μεγάλοι, και παρακαλέστε τὸν ἅγιο νὰ κάνη τὸ θαῦμα...». Και τὸ ἔκανε τὸ θαῦμα. **Τὸ βράδυ τοὺς ἐλευθέρωσαν!**

● Μάλιστα. Δὲν εἶνε ψέμα ἢ θρησκεία μας· εἶνε ζωντανή, ὀλοζώντανη. Και χθὲς και σήμερα και αὔριο, πάντοτε θα κάνη τὰ **θαύματα**. Και ἂν πάτε στὰ νησιὰ τὰ εὐλογημένα τῆς πατρίδος μας, ἐκεῖ θα δῆτε γέρους ἀσπρομάλληδες ναυτικούς, που πέρασαν ὠκεανούς και θάλασσες, και ναυάγησαν στὸν Ἄτλαντικὸ ὠκεανό, και εἶδαν τὸ χάρο μπροστὰ στὰ μάτια τους. Τὴν ὦρα που πελώρια κύματα και καρχαρίες, ἄγρια θηρία, ἦταν ἔτοιμα νὰ ὀρμήσουν πάνω τους και αὐτοὶ νὰ γίνουν κομμάτια πάνω στὰ βράχια, ἐκείνη τὴν ὦρα τὴν φοβερὰ τοῦ θανάτου, που ἔβλεπαν τὸ θάνατο μπροστὰ τους, —δὲν εἶνε ψέμα, εἶνε ἀλήθεια— παρακάλεσαν τὸν ἅγιο. Και ὁ ἅγιος ἔκανε τὸ θαῦμα μου· και βρέθηκαν στὴν ξηρὰ χωρὶς νὰ τὸ καταλάβουνε!

* * *

Εἶνε λοιπὸν γεγονὸς ὅτι ὁ ἅγιος ὑπῆρξε και πρῶος, και ἐλεήμων, και πιστὸς κι ἀφωσιωμένος στὸ Θεό, εἶνε γεγονὸς ὅτι ὑπῆρξε **ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ**· ἀλλὰ εἶνε γεγονὸς ὅτι ὁ ἅγιος Νικόλαος εἶνε και ὁ προστάτης τῶν ἀδικουμένων και ἀδυνάτων.

Αὐτὸ τὸν ἅγιο τιμοῦμε και ὑμνοῦμε σήμερα. Και ὅλοι μας, με μιὰ καρδιά και με μιὰ ψυχὴ, ἔνωμένοι στὴν πίστι τοῦ Χριστοῦ, στὴν ὀρθόδοξο πίστι, ἄς παρακαλέσουμε, ὁ Θεός, διὰ πρεσβειῶν τοῦ ἀγίου Νικολάου τοῦ θαυματουργοῦ, νὰ ἐλεήση και σώση ὅλους μας· ἀμήν.

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος**